

**Komisja Obszarów Wiejskich
Polskiego Towarzystwa Geograficznego**

Instytut Rozwoju Miast

Zapraszają do wzięcia udziału w

XXXIII SEMINARIUM GEOGRAFII WSI

**Odnowa i rewitalizacja wsi. W kierunku nowych paradygmatów
kształtowania wiejskiej przestrzeni**

Kraków, 1–2 czerwca 2017 r.

KOMITET NAUKOWY

prof. dr hab. Jerzy Bański

Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk

prof. dr hab. Krystian Heffner

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnika Opolska

dr hab. Roman Rudnicki, prof. UMK

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

dr hab. inż. Sylwia Staszewska, prof. UAM

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

dr hab. Marcin Wójcik, prof. UŁ

Uniwersytet Łódzki

dr Wojciech Jarczewski

Instytut Rozwoju Miast

dr Magdalena Dej

Instytut Rozwoju Miast

PROBLEMATYKA SEMINARIUM

W ramach obecnej polityki rozwoju coraz większy nacisk kładzie się na podejście zintegrowane i wielosektorowe, a tym samym na komplementarność przedsięwzięć rozwojowych (zwłaszcza łączenie projektów infrastrukturalnych z działaniami społecznymi). Ponadto na gruncie nowego paradygmatu polityki regionalnej podkreśla się potrzebę integracji różnych partnerów i zasobów, a także koordynacji działań w różnych sferach, w celu zapewnienia zrównoważonego i harmonijnego rozwoju. Na szczeblu lokalnym tego typu podejście mocno zakorzenione jest w procesach odnowy wsi oraz rewitalizacji.

W 2017 roku przypada dwudziestolecie uruchomienia pierwszego w kraju regionalnego programu odnowy wsi (Program Odnowy Wsi Opolskiej realizowany nieprzerwanie od 1997 roku). Jednocześnie w ciągu dwudziestu lat od zainicjowania procesu odnowy wsi w Polsce, regionalne programy odnowy wsi uruchomione zostały również w innych województwach (choć nie wszystkich). W tym kontekście istotne wydaje się podjęcie dyskusji nad uwarunkowaniami (instytucjonalnymi, społecznymi, gospodarczymi, kulturowymi, itp.) realizacji odnowy wsi w Polsce, nad skutecznością tego procesu oraz jego efektami.

Działania z zakresu odnowy wsi stanowią istotny komponent polityki rozwoju obszarów wiejskich Unii Europejskiej. Zakończenie w grudniu 2015 roku realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 daje możliwość pełnego podsumowania wdrażanych w jego ramach działań dotyczących odnowy wsi (w tym za pośrednictwem Lokalnych Grup Działania). Istotne jest zwrócenie uwagi zarówno na pozytywne efekty, jak i różne słabości czy też bariery realizacji projektów odnowy wsi, finansowanych

z funduszy europejskich. Wnioski i refleksje w tym zakresie stanowią podstawę do formułowania rekomendacji odnoszących się do działań z zakresu odnowy wsi, wspieranych ze środków zewnętrznych.

9 października 2015 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął ustawę o rewitalizacji, która umożliwia realizację procesu rewitalizacji również na obszarach wiejskich. W tym kontekście istotne jest podjęcie dyskusji nad możliwościami, jakie stwarza proces rewitalizacji dla rozwoju wsi, a także nad wyzwaniem związanymi z jego praktyczną realizacją (w tym m.in. w zakresie delimitacji obszarów zdegradowanych na terenach wiejskich czy włączenia w proces rewitalizacji wsi partnerów społecznych i gospodarczych).

Głównym celem konferencji jest wyjaśnienie mechanizmów odnowy i rewitalizacji wsi w Polsce, jak również określenie ich efektów w rozwoju obszarów wiejskich. Równocześnie celem seminarium jest sformułowanie zaleceń i rekomendacji dotyczących praktycznej realizacji odnowy i rewitalizacji polskiej wsi w oparciu o dotychczasowe doświadczenia krajowe i zagraniczne.

Konferencja ma być spotkaniem badaczy zainteresowanych procesami odnowy oraz rewitalizacji wsi, reprezentujących geografię, nauki społeczne, ekonomię, zarządzanie, architekturę i urbanistykę, jak również praktyków z dziedziny rozwoju obszarów wiejskich.

Szczegółowa problematyka XXXIII Seminarium Geografii Wsi obejmuje następujące zagadnienia:

1. Podstawy teoretyczne rewitalizacji i odnowy wsi

- Zmiany podejść (teoretycznych i praktycznych) do rozwoju obszarów wiejskich.
- Kontekst teoretyczny rewitalizacji i odnowy wsi.
- Rewitalizacja a odnowa wsi – próba uporządkowania zagadnień terminologicznych (próba określenia czym jest odnowa wsi i jakie są jej charakterystyczne cechy, podobieństwa i różnice między odnową wsi a rewitalizacją, czy stosowanie pojęcia rewitalizacja w odniesieniu do wsi jest uprawnione).

2. Uwarunkowania rewitalizacji i odnowy wsi

- Wewnętrzne uwarunkowania (instytucjonalne, społeczne, ekonomiczne, przestrzenne, kulturowe, przyrodnicze) procesów rewitalizacji i odnowy wsi.
- Kontekst (otoczenie) prawno-administracyjne i instytucjonalne procesów rewitalizacji i odnowy wsi (ustawa o rewitalizacji, regionalne programy odnowy wsi, program rozwoju obszarów wiejskich oraz regionalne programy operacyjne województw na lata 2014–2020).
- Potencjał polskiej wsi (m.in. na tle innych krajów europejskich) w kontekście jej rewitalizacji i odnowy.

3. Rewitalizacja i odnowa wsi a inne procesy rozwoju obszarów wiejskich

- Powiązanie rewitalizacji i odnowy wsi z innymi procesami rozwoju obszarów wiejskich (m.in. procesy towarzyszące i równoległe).
- Rewitalizacja i odnowa wsi a procesy gentryfikacji, suburbanizacji i kontrurbanizacji wsi.

4. Krajowe i zagraniczne doświadczenia w zakresie odnowy wsi

- Doświadczenia państw europejskich w zakresie odnowy wsi (historia odnowy wsi w Europie, efekty procesu odnowy wsi w krajach europejskich, transfer doświadczeń europejskich do Polski).
- Doświadczenia oraz wnioski z realizacji regionalnych programów odnowy wsi.
- Doświadczenia oraz wnioski z realizacji działań z zakresu odnowy wsi w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (w tym działań realizowanych za pośrednictwem LGD).
- Możliwość wykorzystania doświadczeń w zakresie rewitalizacji miast na obszarach wiejskich. Transfer doświadczeń w zakresie rewitalizacji miast na obszary wiejskie.
- Dobre praktyki (zagraniczne i krajowe) w zakresie odnowy wsi.

5. Praktyczna realizacja procesów rewitalizacji i odnowy wsi

- Przebieg procesu odnowy wsi (inicjowanie procesu odnowy wsi, przebieg i główne etapy odnowy wsi, modele odnowy wsi, różne fazy zaawansowania odnowy wsi, odnowa wsi w wymiarze fizycznym oraz społecznym).
- Kształtowanie przestrzeni wiejskiej w kontekście rewitalizacji i odnowy wsi (znaczenie planowania przestrzennego, efekty wprowadzenia ustawy krajobrazowej, postawy mieszkańców oraz budowanie ich świadomości w zakresie kształtowania przestrzeni).
- Diagnoza potrzeb rewitalizacyjnych polskiej wsi (tj. koncentracja negatywnych zjawisk na obszarach wiejskich, skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych, obszary szczególnie wymagające rewitalizacji).
- Wyzwania w zakresie rewitalizacji wsi (w tym m.in. identyfikacja oraz diagnoza zjawisk kryzysowych, a także delimitacja obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji).
- Aktywność społeczna i partycypacja mieszkańców w procesach rewitalizacji i odnowy wsi.
- Znaczenie dziedzictwa kulturowego (materialnego i niematerialnego) w rewitalizacji i odnowie wsi.
- Źródła finansowania procesów rewitalizacji oraz odnowy wsi (m.in. środki zewnętrzne – możliwości jakie stwarzają dla rewitalizacji i odnowy wsi, a także ograniczenia związane z ich wykorzystaniem).
- Efekty ekonomiczne działań z zakresu odnowy wsi (wpływ odnowy wsi na rozwój gospodarczy oraz dywersyfikację działalności gospodarczej i źródeł dochodów ludności na obszarach wiejskich).
- Interesariusze i partnerzy procesów rewitalizacji i odnowy wsi (rola lokalnych samorządów, a także innych instytucji i podmiotów lokalnych oraz ponadlokalnych w rewitalizacji i odnowie wsi).

TERMIN I MIEJSCE SEMINARIUM

Seminarium odbędzie się w dniach 1–2 czerwca 2017 roku na terenie województwa małopolskiego. Pierwszego dnia (czwartek) prowadzone będą obrady zarówno w formie sesji plenarnej, jak również sesji problemowych. Miejscem obrad tegorocznego Seminarium Geografii Wsi będzie podkrakowski

Dwór w Tomaszowicach (Tomaszowice, ul. Krakowska 68, <http://www.dwor.pl>). Natomiast drugiego dnia (piątek) odbędzie się sesja terenowa, której celem będzie prezentacja skutecznych przykładów łączenia różnych zasobów, przedsięwzięć infrastrukturalnych i działań społecznych, a także wysiłków różnych partnerów w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rozwojowe obszarów wiejskich. Podczas wizyty studyjnej będziemy gościć na **terenie Gminy Zator** (<http://www.zator.pl>) oraz **Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie Dolina Karpia** (<http://dolinakarpia.org>). Szczegółowy program seminarium oraz towarzyszącej mu sesji terenowej podane zostaną w kolejnym komunikacie konferencyjnym.

RAMOWY PROGRAM KONFERENCJI

Dzień I (czwartek, 01.06.2017 r., godz. 10.00–17.30)

Miejsce: Dwór w Tomaszowicach (ul. Krakowska 68, 32-085 Tomaszowice)

Sesja plenarna: Podstawy teoretyczne rewitalizacji i odnowy wsi

Sesja problemowa 1: Uwarunkowania rewitalizacji i odnowy wsi w Polsce

Sesja problemowa 2: Krajowe i zagraniczne doświadczenia w zakresie odnowy wsi

Sesja problemowa 3: Rewitalizacja i odnowa wsi a inne procesy rozwoju obszarów wiejskich

Sesja problemowa 4: Praktyczna realizacja procesów rewitalizacji i odnowy wsi

Dzień II (piątek, 02.06.2017 r., godz. 08.00 – 17.00)

Miejsce: obszar Gminy Zator i Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie Dolina Karpia

Sesja terenowa. Skuteczne przykłady łączenia różnych zasobów, projektów infrastrukturalnych oraz działań społecznych, jak również wysiłków różnych partnerów w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rozwojowe obszarów wiejskich. Podczas sesji terenowej przedstawione zostaną studia przypadków, które mogą stanowić inspirację dla praktycznej realizacji procesu rewitalizacji i odnowy wsi.

NOCLEGI

Dwór w Tomaszowicach dysponuje następującą bazą noclegową (cena noclegu uwzględnia śniadanie):

- **pokoje jednoosobowe** (166 zł brutto za dobę)
- **pokoje dwuosobowe** (202 zł brutto za dobę)
- **pokoje trzyosobowe** (230 zł brutto za dobę)

Organizatorzy dokonali wstępnej rezerwacji pokoi hotelowych w terminie konferencji. **Bardzo prosimy o uwzględnienie deklaracji dotyczącej rezerwacji noclegu w załączonym formularzu rejestracyjnym. Koszty noclegu uczestnicy ponoszą we własnym zakresie.**

NADSYŁANIE ZGŁOSZEŃ

Termin zgłoszenia uczestnictwa wraz z tytułem i krótkim abstraktem referatu lub posteru (około 0,5 strony A4) upływa 9 kwietnia 2017 r. Prosimy o dokonanie zgłoszenia przez wypełnienie załączonego formularza oraz przesłanie go w formie elektronicznej na adres e-mail: seminarium@irm.krakow.pl.

Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość selekcji nadesłanych propozycji referatów i wyboru tych, które swoim zakresem będą wpisywać się w cele oraz tematykę konferencji.

OPŁATY

Opłata za udział w seminarium wynosi **553,50 zł** (492,00 zł dla członków Polskiego Towarzystwa Geograficznego). **Podane kwoty są cenami brutto.** Opłata obejmuje: udział w sesji referatowej w dniu 01.06.2017 r., materiały konferencyjne, ewentualną publikację artykułu, pełne wyżywienie w trakcie seminarium (w tym uroczystą kolację) oraz udział w sesji terenowej w dniu 02.06.2017 r.

Opłata konferencyjna	Opłata podstawowa	Opłata dla członków Polskiego Towarzystwa Geograficznego
Kwota brutto	553,50 zł	492,00 zł
Kwota netto	450,00 zł	400,00 zł

Uwaga: kwoty netto obowiązują wyłącznie uczestników, którzy załączą oświadczenie o zwolnieniu z VAT.

Udział w XXXIII Seminarium Geografii Wsi podlega zwolnieniu z podatku VAT szkoleń na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. c *Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług* (Dz.U. 2004 Nr 54 poz. 535). **W celu zastosowania zwolnienia VAT, a tym samym wniesienia pomniejszonej opłaty konferencyjnej w wysokości 450 zł (400 zł dla członków Polskiego Towarzystwa Geograficznego) prosimy o dołączenie przy zgłoszeniu skanu załączonego oświadczenia.** Prosimy również o przesłanie podpisanego oryginału oświadczenia pocztą tradycyjną na adres: Instytut Rozwoju Miast, ul. Cieszyńska 2, 30-015 Kraków (z dopiskiem na kopercie: XXXIII Seminarium Geografii Wsi).

Prosimy o dokonanie wpłat w terminie do 30 kwietnia 2017 roku na konto:

Bank BPH S.A., numer rachunku: **67 1060 0076 0000 3200 0046 8106**

Instytut Rozwoju Miast, ul. Cieszyńska 2, 30-015 Kraków

Z dopiskiem: XXXIII Seminarium Geografii Wsi – imię i nazwisko

PUBLIKACJE POKONFERENCYJNE

Artykuły pokonferencyjne zostaną skierowane do publikacji w **Studiach Obszarów Wiejskich** (12 punktów na liście czasopism naukowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Warunkiem zakwalifikowania artykułu do publikacji jest zbieżność jego tematyki z celem seminarium oraz otrzymanie pozytywnych recenzji. Zasady publikacji, wymogi redakcyjne i pozostałe informacje dla autorów zamieszczone są na stronie internetowej czasopisma: <https://www.igipz.pan.pl/studia-obszarow-wiejskich-spis.html>.

Prosimy o nadsyłanie artykułów do publikacji **w terminie do 30 czerwca 2017 roku** na adres e-mail: seminarium@irm.krakow.pl.

KOMITET ORGANIZACYJNY

Łukasz Sykała

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

Magdalena Dej

Władysława Kijewska

Jaromir Matulewicz

Agnieszka Mucha

Agnieszka Świgost

Zakład Badań Procesów Rozwojowych w Europie Środkowo-Wschodniej

Instytut Rozwoju Miast, ul. Cieszyńska 2, 30-015 Kraków

Tel.: 12 634 29 53 wew. 28

E-mail: seminarium@irm.krakow.pl

WWW: 33seminarium.weebly.com